

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/59

T.C.
YARGITAY
9. Hukuk Dairesi

Esas No. 2016/20512
Karar No. 2020/7891
Tarihi: 16/09/2020

- **YILLIK İZİN**
- **DAVAYI AYDINLATMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ**
- **YILLIK İZİNİN ÜCRETE DÖNÜŞMESİNDE HESAPLANAN YILLIK İZİN ÜCRETİNDEN HAKKANİYET İNDİRİMİ YAPILAMAYACAĞI**

ÖZETİ Davacının çalışma süresi boyunca hiç ücretli izin kullanmaması hayatın olağan akışına aykırı olduğundan, hakimin 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 31. maddesinde düzenlenen davayı aydınlatma ödevi çerçevesinde, Mahkemece, davacının çalışma süresi boyunca ücretli izin kullanıp kullanmadığı, kullanmış ise kaç gün yıllık ücretli izin kullandığı konusunda beyanı alınması gerekirken, eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi hatalıdır. Ayrıca yıllık izin ücreti alacağına indirim yapılamayacağı hususu gözetilmeden Mahkemece %40 hakkaniyet indirimi yapılması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, davacının 20.03.2002-08.09.2014 tarihleri arasında kesintisiz şekilde, 37 haneli davalı sitede bekçi-temizlikçi olarak çalıştığını, iş sözleşmesinin işveren tarafından haksız olarak feshedildiğini, kıdem ve ihbar tazminatlarının eksik ödendiğini ileri sürerek, kıdem tazminatı ve ihbar tazminatı farkı, hafta tatili, fazla mesai, ulusal bayram ve genel tatil, yıllık ücretli izin alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, davacının iş akdinin site yönetimi tarafından 08.09.2014 tarihinde kıdem ve ihbar tazminatı ödenerek sona erdirildiğini, alacağı bulunmadığını, işyerinin yazlık bir site olduğunu, işleri aksatmaması konusunda sözlü olarak uyarıldığını belirterek, davanın reddine karar verilmesi gerektiğini savunmuştur.

Mahkemesi Kararının Özeti:

Mahkemece, davacının davalı sitede 01.07.2002 - 08.09.2014 tarihleri arasında bekçi olarak ve ayrıca temizlik işlerinde çalıştığı, site sakinlerinin her türlü işleriyle uğraşıyor olması nedeniyle fazla mesai yaptığı, yoğun çalışmasının yaz aylarına (Haziran-Temmuz-Ağustos) tekabül ettiği gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz:

Karar, taraf vekilleri tarafından temyiz edilmiştir.

Gerekçe:

1- Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, tarafların aşağıdaki bentlerin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2- Taraflar arasında davacının fazla mesai yapıp yapmadığı konusunda uyuşmazlık bulunmaktadır.

Davacı davalı işyerinde haftanın 7 günü 06:00-21:00 saatleri arasında çalıştığını ileri sürmüştü, davalı ise sitede 15 saat devamlı olarak çalışmasını gerektirecek bir iş yoğunluğu söz konusu olmadığını, yaz aylarında kullanılan yazlık bir site olduğunu belirtmiştir.

Mahkemece hükme esas alınan bilirkişi raporunda, davacı tanıklarının beyanları doğrultusunda davacının haftanın 6 günü 06:00-21:00 saatleri arasında günde 15 saat çalıştığı, 2 saat ara dinlenme düşüldüğünde 33 saat fazla mesai yaptığı, ancak davalı tanığı Erdinç Temurlenk'in davacının Haziran ayından Eylül ayına kadar yoğun bir çalışması olduğunu, kış aylarında sitede kimse kalmadığı için fiili bir çalışmasının söz konusu olmadığı beyanları karşısında hesaplanan miktarın ¼ ne hüküm kurulmasının Mahkemenin takdirinde olduğu belirtilerek, tüm dönem için hesaplama yapılmıştır.

Mahkemece, davacının yaz aylarında fazla mesaisinin olabileceğinin kabulü ile bilirkişi tarafından hesaplanan değerın ¼ oranına tekabül eden 10.111,41 TL fazla çalışma alacağına hükmedilmiştir.

Mahkeme tarafından davacının sadece yaz aylarında 3 ay fazla mesai yaptığının kabulü doğrudur. Ancak kabul edilen 10.111,41 TL üzerinden taktiri indirim yapılmaması hatalıdır.

3- Taraflar arasında davacının yıllık ücretli izin alacağının bulunup bulunmadığı konusunda uyuşmazlık bulunmaktadır.

Davacı yıllık izinlerinin kullanılmadığını ileri sürmüş davalı ise yıllık izinlerini kullandığını belirtmiştir.

Dosyaya davacının yıllık izin kullandığına dair yıllık izin formları ve eşdeğer belge sunulmamıştır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 31. maddesinde, hakimin davayı aydınlatma ödevi düzenlenmiş olup, madde uyarınca hakim uyuşmazlığın aydınlatılmasının zorunlu kıldığı durumlarda, maddi veya hukuki açıdan belirsiz yahut çelişkili gördüğü hususlar hakkında, taraflara açıklama yaptırabileceği, soru sorabileceği ve delil gösterilmesini isteyebileceği düzenlenmiştir.

Somut uyuşmazlıkta, hükme esas alınan bilirkişi raporunda davacının 210 gün yıllık izne hak kazandığı belirtilerek 7.000,00 TL yıllık izin alacağı hesaplanmış, Mahkeme tarafından 7.000,00 TL yıllık izin ücreti alacağından %40 hakkaniyet indirimi yapılarak 4.200,00 TL alacağına hükmedilmiştir. Davalıya ait işyerinde 12 yıl 2 ay 7 gün çalışması bulunan davacının çalışma süresi boyunca hiç izin kullanmadığı kabulüne göre yıllık ücretli izin karşılığı alacak hesabı yapılmıştır. Davacının çalışma süresi boyunca hiç ücretli izin kullanmaması hayatın olağan akışına aykırı olduğundan, hakimin 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 31. maddesinde düzenlenen davayı aydınlatma ödevi çerçevesinde, Mahkemece, davacının çalışma süresi boyunca ücretli izin kullanıp kullanmadığı, kullanmış ise kaç gün yıllık ücretli izin kullandığı konusunda beyanı alınması gerekirken, eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi hatalıdır. Ayrıca yıllık izin ücreti alacağına indirim yapılamayacağı hususu gözetilmeden Mahkemece %40 hakkaniyet indirimi yapılması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

4- Mahkemece hüküm altına alınan alacakların net mi yoksa brüt tutarlar mı olduğunun hüküm yerinde açıkça belirtilmemesi de infazda tereddüt yaratar mahiyette bulunduğundan doğru görülmemiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda açıklanan sebeplerden dolayı **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgililere iadesine 16.09.2020 tarihinde oybirliği ile karar verildi.